

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 672/2023-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíša (sudca spravodajca) a Libora Duľa v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fabian a Novosad s. r. o., Masarykova 16, Prešov, proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 33T/131/2018 zo 6. februára 2020, rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5To/19/2020 z 12. augusta 2020 a uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tdo/91/2021 z 15. júna 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje zrušiť rozhodnutia a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, priznať finančné zadost'učinenie a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 33T/131/2018 zo 6. februára 2020 bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania opakovacieho zločinu poškodzovania cudzej veci (body 1 a 2 obžaloby), zločinu krádeže (bod 3 obžaloby), pokračovacieho zločinu prípravy lúpeže (body 6 a 7 obžaloby) a zločinu vydierania (bod 8 obžaloby), za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov. Krajský súd na odvolania strán rozsudkom sp. zn. 5To/19/2020 z 12. augusta 2020 zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a sťažovateľa uznal vinným zo spáchania prečinu poškodzovania

cudzej veci v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 245 ods. 1, 2 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona (bod 1 výroku), prečinu poškodzovania cudzej veci v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 245 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona (bod 2 výroku), prečinu krádeže v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 212 ods. 1 písm. a), b) Trestného zákona účinného od 1. 8. 2009 (bod 3), zločinu vydierania v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 189 ods. 1 Trestného zákona (bod 6), za čo mu uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov nepodmienečne. Krajský súd zároveň oslobodil sťažovateľa a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „spoluobžalovaný“) spod obžaloby pre dva skutky kvalifikované ako pokračovací zločin prípravy lúpeže.

3. O dovolaniach sťažovateľa a spoluobžalovaného proti rozsudku krajského súdu rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 3Tdo/91/2021 z 15. júna 2022 tak, že ich v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

4. Najvyšší súd po zhrnutí dovolania sťažovateľa a spoluobžalovaného [ktoré podľa jeho zistenia sťažovateľ založil na dôvodoch podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku] priblížil východiská rozhodovania o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uviedol, že sa zaoberal konkrétnymi námietkami sťažovateľa a spoluobžalovaného, ktorí namietali, že nebolo vyhovené ich návrhom na vykonanie dôkazov a súdy sa nevysporiadali s ich námietkou o dôveryhodnosti výpovedí korunného svedka [REDAKOVANÉ]. Rozhodnutie o odmietnutí návrhov na doplnenie dokazovania môže za istých okolností predstavovať porušenie práva na spravodlivý proces v dôsledku nesprávne zisteného skutkového stavu. Stane sa tak až vtedy, ak súd nevysvetlí zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom nadbytočnosť a nepotrebnosť doplnenia dokazovania a zároveň existujú ďalšie skutočnosti naznačujúce, že celé konanie bolo vedené neobjektívne a zjavne nerespektovalo pravidlá spravodlivého procesu. Takýto stav v predmetnej veci podľa najvyššieho súdu nenastal, pretože súdy nižšieho stupňa sa vysporiadali a rozhodli o všetkých dôkazoch, ktoré strany navrhovali vykonať, a to buď ich vykonaním, alebo odmietnutím ich vykonania s následným odôvodnením. Okresný súd sa s návrhmi obvinených na doplnenie dokazovania o ďalšie dôkazy vysporiadal tak, že ich odmietol vykonať, čo odôvodnil na s. 36 napadnutého rozsudku, a jeho záveru prisvedčil odvolací súd, ktorý v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že boli vykonané všetky dôkazy, ktoré mohli prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu veci, preto bol rozsah dokazovania dostačujúci. Najvyšší súd poznamenal, že súd nie je povinný vyhovieť návrhom strán na doplnenie dokazovania a má v rámci vlastnej úvahy možnosť zvoliť vhodné dôkazné prostriedky na spravodlivé rozhodnutie. Námietka obvinených, že sa súdy nevysporiadali s dôveryhodnosťou výpovedí korunného svedka [REDAKOVANÉ], je podľa najvyššieho súdu nepravdivá, pretože okresný súd aj krajský súd sa tým zaoberali na s. 35 rozsudku okresného súdu a na s. 16 a 17 rozsudku krajského súdu. Najvyšší súd dospel k záveru, že dovolacie námietky vo vzťahu k porušeniu práva na obhajobu sú neopodstatnené.

5. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku uviedol, že porušenie zákona by malo zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 dohovoru a nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom len vtedy ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Podľa najvyššieho súdu námietky obvinených boli už súčasťou odvolacieho konania a odvolací súd sa s nimi vysporiadal. Konkrétne na s. 20 rozsudku krajského súdu k fotodokumentácii ako dôkazu získanému v súlade s § 153 ods. 3 Trestného poriadku, na s. 27 a 28 k pomeru nezúčastnenej osoby prítomnej pri rekognícii k veci

alebo k osobám obvinených, ich obhajcom, splnomocnencom, orgánom činným v trestnom konaní, ktorý nebol preukázaný žiadnou konkrétnou skutočnosťou. So závermi krajského súdu sa najvyšší súd stotožnil a bez potreby ich opakovať na nich odkázal. K námietke ovplyvňovania poškodeného [REDAKOVANÉ] orgánmi činnými v trestnom konaní najvyšší súd uviedol, že toto tvrdenie nie je ničím preukázané, obvinení v dovolaní neuviedli žiadnu konkrétnu skutočnosť, ktorá by takémuto záveru prisvedčovala a túto námietku vyhodnotil ako ničím nepodloženú domnienku.

6. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd po zdôraznení možnosti uplatňovania (a posudzovania) iba právnych, a nie skutkových námietok v dovolaní uviedol, že obvinení v podstate namietali, ako sa skutky pod jednotlivými bodmi podľa ich názoru skutočne stali, aké závery z nich vyplynuli, namietali nesprávnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov zo strany okresného súdu a krajského súdu. Uvedené námietky sú skutkového charakteru, najvyšší súd ich preto nemohol podrobiť prieskumu a ani akýmkoľvek spôsobom o správnosti záverov súdov nižších stupňov polemizovať. K námietke sťažovateľa vo vzťahu ku skutku uvedenému v bode 1 o absencii úmyslu spáchať trestný čin najvyšší súd uviedol, že označený dovolací dôvod nemôže byť naplnený s poukazom na to, že nebola vykonaným dokazovaním preukázaná subjektívna stránka trestného činu (Tpj 39/2010). Chybami vyčítanými v dovolaniach podľa najvyššieho súdu nebol naplnený žiadny z dovolateľmi uplatnených dovolacích dôvodov upravených v § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Napadnutými rozhodnutiami (i) bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu (okresný súd a krajský súd bez náležitého odôvodnenia nevyhoveli opodstatneným návrhom na vykonanie dokazovania, krajský súd sa len všeobecne a neurčito vysporiadal s námietkou o nedôveryhodnosti výpovede korunného svedka – spolupracujúceho obvineného [REDAKOVANÉ], nevyjadril sa špecificky k námietkam sťažovateľa, záver krajského súdu o hodnovernosti tohto svedka je nepreskúmateľný); (ii) rozhodnutia sú založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom (fotodokumentácia z čerpaciej stanice získaná v rozpore s Trestným poriadkom, nezákonne vykonaná rekognícia, podozrenie z ovplyvňovania poškodeného [REDAKOVANÉ] vo výpovedi orgánmi činnými v trestnom konaní); (iii) rozhodnutia sú založené na nesprávnom právnom posúdení a sú bez náležitého odôvodnenia; (iv) pochybenia okresného súdu neboli napravené krajským súdom ani najvyšším súdom.

8. K jednotlivým skutkom uvedeným vo výroku rozsudku krajského súdu sťažovateľ namieta: (i) pri skutku v bode 1 nič nenasvedčuje úmyslu a motivácii spáchania skutku tak, ako to ustálili okresný súd a krajský súd, súdy dospeli k záveru iba na základe výpovede korunného svedka – spolupracujúceho obvineného bez potvrdenia iným priamym alebo nepriamym dôkazom, ktorého výpoveď bola spochybnená do takej miery, že nemôže byť dôkazom na uznanie viny sťažovateľa; (ii) pri skutku v bode 2 súd vychádzal iba z nepriameho dôkazu – výpovede [REDAKOVANÉ], v ktorej existujú zásadné rozpory a nepravdy, s ktorými sa súd nevysporiadal, že nedošlo k stotožneniu osoby páchatel'a, že hodnotenie dôkazov je jednoznačne v neprospech sťažovateľa, že krajský súd sa nezaoberal podstatnou skutočnosťou, že [REDAKOVANÉ] sa poznal a komunikoval so svedkom [REDAKOVANÉ], že krajský súd nesprávne hodnotil svedeckú výpoveď. [REDAKOVANÉ], že krajský súd

hodnotením svedeckých výpovedí ([REDAKOVANÉ] vo vzťahu k [REDAKOVANÉ]) popiera význam svedeckej výpovede a pripisuje väčšiu váhu výpovedi kajúcnika oproti výpovediam piatich svedkov nemajúcich žiadny vzťah a záujem na konaní; (iii) pri skutku v bode 3 krajský súd vychádzal iba z výpovede [REDAKOVANÉ], ktorá sama ani v spojení s nepriamymi dôkazmi nemohla založiť bezpochybné presvedčenie súdu o vine. Súd sa nevysporiadali ani s obhajobou, že zaistené slúchadlá nemusia patriť poškodenému; (iv) pri skutku v bode 6 výroku krajský súd založil vinu len na výpovedi poškodeného [REDAKOVANÉ] s poukazom na jej potvrdenie [REDAKOVANÉ]. Títo vypovedali klamlivo, keď popreli závislosť poškodeného od omamných a psychotropných látok. Mala byť nariadená konfrontácia medzi [REDAKOVANÉ] a poškodeným a mal byť ustanovený znalec na posúdenie hodnovernosti výpovede. Právne posudzovanie a postup krajského súdu sú nesprávne a nelogické, keď na jednej strane zastával názor, že výpoveď poškodeného na hlavnom pojednávaní bola ním bagatelizovaná, a na druhej strane na základe tejto výpovede z prípravného konania založil vinu sťažovateľa. Krajský súd nesprávne hodnotil výpoveď [REDAKOVANÉ].

9. Najvyšší súd odôvodnil napadnuté uznesenie nedostatočne a nepresvedčivo. Dovolanie odmietol z procesných dôvodov bez riadneho vysporiadania sa s obhajobou sťažovateľa a bez presvedčivého odpovedania na relevantné dovolacie dôvody. Napadnuté uznesenie je skôr formálne rozhodnutie, ktorým bez náležitého zdôvodnenia súd pristúpil k rozhodnutiu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivý proces, resp. práva na obhajobu rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia z dôvodu nedostatočného odôvodnenia, ale aj ich nesprávnosti a nepresvedčivosti.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým rozsudkom okresného súdu:

11. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

12. Sťažovateľ mal možnosť podať proti napadnutému rozsudku odvolanie krajskému súdu. Takéto odvolanie aj podal a bolo o ňom rozhodnuté rozsudkom krajského súdu. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práv rozsudkom krajského súdu:

13. Z obsahu sťažnostných námietok (body 7 až 10) vyplýva, že sťažovateľ ústavnou sťažnosťou vyčíta nedostatočné odôvodnenie nevykonania dôkazov, nedostatočné reagovanie na námietky o hodnovernosti výpovede spolupracujúceho obvineného, založenie rozhodnutia na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, nesprávne právne posúdenie a nenáležité odôvodnenie.

14. Sťažovateľ proti rozsudku krajského súdu podal mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, ktoré odôvodnil totožnými námietkami.

15. Sťažnostné výhrady k nevykonaniu dôkazov, nezákonnosti vykonaných dôkazov či správnosti právneho posúdenia, ku kvalite odôvodnenia pritom mohli byť a boli predmetom dovolacieho prieskumu. Rozhodovacia činnosť všeobecných súdov všetkých stupňov (vrátane dovolacieho) v zásade pokrýva celý rozsah základných práv spojených s trestným konaním, ktorý je relevantný pre konanie o ústavnej sťažnosti, keďže všeobecné súdy plnia úlohu nielen ochrancov zákonnosti, ale aj prvotných ochrancov ústavnosti.

16. Ústavný súd potom konštatuje, že nemá na opätovné posúdenie totožných argumentov sťažovateľa právomoc, pretože už boli predmetom posúdenia v dovolacom konaní, ktoré sťažovateľ aj inicioval a ktoré najvyšší súd zavŕšil vydaním napadnutého uznesenia, ktoré obsahovalo odkazy aj vecné posúdenie argumentov sťažovateľa, a to napriek tomu, že v konečnom dôsledku bolo dovolanie odmietnuté. Dovolanie predstavuje účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa (m. m. napr. II. ÚS 345/2020, III. ÚS 420/2021).

17. Vzhľadom na to, že je úlohou nielen ústavného súdu, ale aj všeobecných súdov poskytovať ochranu základným právam, ústavný súd v duchu zásady sebaobmedzenia s ohľadom na princíp subsidiarity odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie (§ 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

III.3. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

18. Podľa sťažovateľa najvyšší súd nedostatočne, nepresvedčivo, resp. formálne odôvodnil svoje uznesenie, odmietol ho z procesných dôvodov bez riadneho vysporiadania sa s obhajobou sťažovateľa a bez presvedčivého odpovedania na relevantné dovolacie dôvody.

19. Úlohou dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je odstránenie závažných procesných a hmotnoprávnych chýb v právoplatných rozhodnutiach súdov. Nejde tak podľa Trestného poriadku o ďalší „úplný“ prieskum napadnutého meritórneho rozhodnutia (jeho vecnej správnosti) a ďalšie posudzovanie otázky viny či trestu. Podmienky prípustnosti dovolania rieši zákon. Stanovenie podmienok obmedzujúcich prípustnosť dovolania je pritom v komplexnom ponímaní legitímne a korešponduje s postavením a úlohami, ktoré najvyšší súd ako dovolací súd plní. Pravidlá týkajúce sa prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Negatívne posúdenie otázky prípustnosti dovolania nemôže viesť k záveru o porušení základných práv sťažovateľa vtedy, ak zákonné pravidlá dovolania nepripúšťajú (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02). Postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia

označeného práva sťažovateľa. K takému záveru môže viesť len ústavne neudržateľný výklad zákona najvyšším súdom v otázke posúdenia prípustnosti dovolania.

20. Posúdenie existencie dôvodu na odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (t. j. nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 Trestného poriadku) zahŕňa v nevyhnutnej miere aj vecný prieskum dovolacej argumentácie dovolaťela na účely zistenia, či ním uvádzané skutočnosti reálne (nielen formálne) naplňajú ním označené dôvody dovolania ustanovené v § 371 Trestného poriadku. Ústavný súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že vo svojej rozhodovacej činnosti stabilne akceptuje postup, keď najvyšší súd po nevyhnutnom vecnom prieskume dovolania dospeje k náležite (ústavne konformne) odôvodnenému záveru, že je zřejmé, že nie sú splnené dovolaťelom uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, a dovolanie preto odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (napr. III. ÚS 265/2012, II. ÚS 528/2014, I. ÚS 108/2017, IV. ÚS 186/2018, III. ÚS 188/2018).

21. Ústavný súd v prvom rade akcentuje, že je potrebné dôsledne odlišovať úlohu ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd od iných orgánov verejnej moci, čo musí odrážať aj odôvodnenie ústavnej sťažnosti, v ktorom nepostačuje argumentovať doslovným prevzatím obsahu podaní z konania pred všeobecnými súdmi. Kritika právnych záverov všeobecných súdov pri poskytovaní ochrany „zákonným“ subjektívnym právam účastníkov konania musí mať v ústavnej sťažnosti nevyhnutné prepojenie na základné práva a slobody sťažovateľa, a to nielen na úrovni návrhu na rozhodnutie vo veci samej, ale aj v rovine odôvodnenia ústavnej sťažnosti. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že sťažovateľ pred ústavným súdom opakovane uplatňuje rovnakú argumentáciu, akú prezentoval v konaní pred krajským súdom či najvyšším súdom, ktorú dopĺňa o minimálnu ústavnoprávnú argumentáciu o nedostatku odôvodnenia napadnutého uznesenia.

22. Ústavný súd v napadnutom uznesení najvyššieho súdu nezistil prítomnosť nedostatkov vysvetlenia postupu krajského súdu alebo okresného súdu vo vzťahu k dovolacím námietkam. Najvyšší súd sa jasne vyjadril k všetkým podstatným dovolacím námietkam sťažovateľa.

23. Najpodstatnejšou z nich bola výhrada k spôsobu vysporiadania sa s námietkami vo vzťahu k výpovedi svedka [REDAKOVANÉ] podriadená pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Najvyšší súd síce odkazoval na rozsudky okresného súdu a krajského súdu, ktoré sa podľa jeho zistenia s námietkami sťažovateľa vysporiadali, čo však samo osebe neznamena nedostatok riadneho odôvodnenia napadnutého uznesenia. Vzhľadom na takýto spôsob odpovede najvyššieho súdu sa ústavný súd bližšie oboznámil aj s rozsudkami krajského súdu a okresného súdu a z nich zistil, že sa skutočne v označených pasážach podrobne zaoberali námietkami sťažovateľa o nedôveryhodnosti svedka [REDAKOVANÉ]. Okresný súd sa zaoberal osobnosťou tohto svedka na základe výsledkov znaleckého skúmania, ktorého závery boli zhrnuté a okresným súdom vyhodnotené na s. 35 napadnutého rozsudku. Podľa okresného súdu z jeho výsluchov neboli zistené žiadne podstatné rozpory, resp. iné okolnosti, ktoré by znížovali vierohodnosť jeho výpovedí. Na položené otázky reagoval bez váhania, čo zvyšuje jeho vierohodnosť (v prípade, ak by klamal, nad otázkami by rozmýšľal), jeho inteligenčné schopnosti sú v dolnom pásme priemeru, a preto na súvislé popísanie skutkov by osoba nebola schopná, pokiaľ by ich sama neprežila.

24. Krajský súd na s. 16 a 17 rozsudku zhrnul výhrady sťažovateľa a spoluobžalovaného k dôveryhodnosti [REDAKOVANÉ]. S odkazom na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) krajský súd hodnotil výpoveď z hľadiska jej výpovednej hodnoty

a dôkaznej presvedčivosti, ako aj z hľadiska prípadnej malígnej motivácie poškodiť obžalovaným. Dôvodné podozrenie z úmyslu poškodiť obžalovaným krajský súd nezistil. Svedok popisoval svoj podiel na páchaní skutkov a mieru účasti obžalovaných podľa toho, ako ju vnímal, neusvedčoval ich v rovnakom rozsahu k všetkým skutkom. Krajský súd prisvedčil obžalovaným, že vo výpovedi svedka existujú vnútorné rozpory či rozpory vo vzťahu k iným dôkazom, tieto však nie sú také zásadné, že by na výpoveď nebolo možné prihliadať vôbec. Aj pri zistených nezrovnalostiach vo výpovedi tohto svedka a pri zohľadnení jeho postavenia spolupracujúceho obvineného podľa krajského súdu jeho výpoveď nepostačovala na ustálenie skutkových okolností uvedených skutkov, preto sa súd o ňu opieral pri hodnotení skutkov, len ak bola potvrdzovaná inými priamymi dôkazmi. Podľa krajského súdu nebolo preukázané, aby tento svedok získal takú výhodu, ktorá by jeho výpoveď automaticky spochybňovala a diskvalifikovala, že by na ňu nebolo možné prihliadať. K jednotlivým preukázaným skutočnostiam vyplývajúcim z výpovede tohto svedka sa krajský súd vyjadril aj pri rešerši skutkového stavu uvedeného v jednotlivých bodoch skutkov.

25. Súdny nezaložili svoje rozhodnutia o vine (rozsudky) výlučne na výpovedi spolupracujúceho svedka [REDAKOVANÉ], ako naznačuje sťažovateľ. Tento svedok svedčil vo vzťahu k sťažovateľovi v troch skutkoch obžaloby, za ktoré došlo k uznaní za vinného, v dvoch skutkoch došlo k oslobodeniu spod obžaloby. Súdny (osobitne krajský súd) sa jasne a dostatočne špecificky vyjadrili k jeho dôveryhodnosti, ako aj k výhode, akú mal tento svedok získať v trestnom konaní. Argumentácia sťažovateľa podľa názoru ústavného súdu nespochybňuje závery všeobecných súdov v miere dosahujúcej porušenie práva na spravodlivý proces a práva na obhajobu. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ neuvádza polemiku s odôvodnením napadnutých rozhodnutí založenú na aplikovaní kritérií uvedených v odkazovaných rozsudkoch EŠLP. Ide z jeho strany v zásade len o prejavenie nesúhlasu a odkazovanie na rozhodnutie EŠLP.

26. Najvyšší súd sa zreteľne vyjadril aj k námietkam o nevykonaní navrhovaných dôkazov, opäť odkázal na napadnutý rozsudok (s. 36) a rozsudok krajského súdu, ktoré podľa zistenia ústavného súdu obsahujú dostatočne konkrétne dôvody, pre ktoré nebol ten-ktorý dôkaz vykonaný. Ústavný súd považuje za nadbytočné opakovane odkazovať na tieto dôvody, s ktorými je sťažovateľ oboznámený a ktoré vzhľadom na opakujúcu sa argumentáciu (v zásade nesmerujúcu proti súdom uvedeným dôvodom ich nevykonania) nie sú spochybnené v miere umožňujúcej prijať záver o nesplnení požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia či práva na obhajobu. Z týchto dôvodov sťažovateľovu námietku o porušení práva na obhajobu nevykonaním navrhovaných dôkazov bez bližšieho odôvodnenia okresným súdom a krajským súdom ústavný súd nepovažuje za dôvodnú.

27. Vo vzťahu k vysporiadaniu sa najvyššieho súdu s dovolacími námietkami sťažovateľa smerujúcimi k naplneniu podmienok podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku považuje ústavný súd napadnuté uznesenie za prejav ústavne súladnej aplikácie právnej úpravy dovolania. Najvyšší súd odkázal na vysporiadanie sa s námietkami krajským súdom a odkázal na konkrétne strany rozsudku pri jednotlivých námietkach. Na týchto stranách sa vskutku nachádza odôvodnenie, resp. odpovede súdu na námietky sťažovateľa o získaní fotodokumentácie v rozpore so zákonom a jej posúdení ako vecného dôkazu, o vykonaní rekognície v rozpore so zákonom. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti iba opakuje skoršie výhrady, resp. ich čiastočne rozvíja ďalej prepojením s námietkami o nesprávnom právnom posúdení jednotlivých skutkov. Námietky zostávajú v rovine nesúhlasu so záverom súdov či nesprávnosti posúdenia úkonov vyšetrovania, čo nemá dostatočný

ústavnoprávny presah. Ústavný súd z týchto dôvodov nepovažoval napadnuté uznesenie ani v tejto časti za nevyhovujúce požiadavkám na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

28. Aj keď sa môže odôvodnenie napadnutého uznesenia zdať v istej miere formálne, pretože najvyšší súd opakovane odkazuje na predchádzajúce rozhodnutia všeobecných súdov bez toho, aby preberal argumenty alebo formuloval vlastné odpovede, v tomto prípade nejde o nedostatok majúci za následok porušenie označených základných práv a slobôd. Ak sa v odôvodnení rozhodnutia opravného súdu nemá doslovne opakovať obsah preskúmaných rozhodnutí, je nevyhnutné v nich akceptovať určitý stupeň textuálneho formalizmu. Nie je preto rozumné očakávať, že najvyšší súd pri uplatňovaní dovolacej právomoci bude do svojich rozhodnutí preberať úplne všetky závery súdov nižších inštancií, osobitne v prípadoch, keď na ich základe a po zohľadnení dovolacej argumentácie dospeje k záveru o nenaplnení dovolacích dôvodov. V rozsudku krajského súdu obsiahnuté odpovede na námietky sťažovateľa aj podľa zistenia ústavného súdu postačujú na vyhovie požiadavke na riadne odôvodnenie rozhodnutia (na podstatné a relevantné námietky boli dané primerané odpovede), ako aj požiadavkám vyplývajúcim z práva na obhajobu, a preto napadnuté uznesenie, ktoré na nich v ďalšom odkazuje, nepovažuje ústavný súd za nedostatočne odôvodnené.

29. Pri odpovediach najvyššieho súdu na dovolacie námietky podriadené pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku ústavný súd vzhľadom na povahu týchto námietok a odôvodnenie napadnutého uznesenia v tejto časti nezistil nedostatočné vyhovie požiadavke na odôvodnenie súdneho rozhodnutia či prílišný formalizmus. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nenamietal, že by jeho námietky neboli skutkového charakteru. Vzhľadom na spôsob, akým najvyšší súd odpovedal na námietky sťažovateľa, nie je priestor na prieskum spôsobu vysporiadania sa krajského súdu s právnym posúdením, ako to bolo pri ostatných dovolacích námietkach.

30. Najvyšší súd v napadnutom uznesení zhrnul podstatu argumentov dovolania výstižným spôsobom. Námietky zreteľne podriadil pod dostupné dovolacie dôvody podľa § 371 Trestného poriadku a spätne preskúmateľným spôsobom vyhodnotil ich naplnenie. Svoj postup jasne a zrozumiteľne opísal v odôvodnení, čím podľa zistenia ústavného súdu vo výsledku ústavne udržateľne vyložil aplikovanú právnu úpravu dovolacích dôvodov. Ústavný súd sa nemôže stotožniť so všeobecnou námietkou sťažovateľa o nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia, ktorý sa preskúmateľne vyjadril ku každému z materiálne uplatnených dovolacích dôvodov [§ 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku], a to ústavne akceptovateľným spôsobom. Ústavný súd dopĺňa, že sťažovateľ svoju ústavnoprávnu argumentáciu týkajúcu sa vysporiadania najvyššieho súdu s dovolacími dôvodmi v ústavnej sťažnosti ďalej v konkrétnostiach nerozvíjal. Z hľadiska presvedčivosti ústavný súd nezistil v napadnutom uznesení nedostatky spôsobujúce jeho nesúlad s označenými právami.

31. Na základe už uvedených skutočností ústavný súd nevyhodnotil argumentáciu sťažovateľa ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Zároveň poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (m. m. II. ÚS 3/97, II. ÚS 173/07). Zohľadňujúc sťažnostnú argumentáciu sťažovateľa, ústavný súd uzatvára, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich

porušení. Ústavný súd preto odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

32. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. decembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu